

# MODEL EN HANDLEIDING WBTR

## WAT MOET ER GEBEUREN?

### Achtergrond:

Per 1 juli 2021 is WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) van toepassing op alle verenigingen en stichtingen. De WBTR heeft tot doel wanbestuur, onverantwoordelijk financieel beheer en misbruik positie en ongewenste activiteiten binnen organisaties te voorkomen.

Per 1 juli 2026 (en zoveel eerder als mogelijk) moeten de **Statuten** aan de WBTR zijn aangepast.

### WBTR Protocol vanaf 1 juli 2021 tot 1 juli 2026

De WBTR vereist dat de navolgende stappen door een bestuur worden doorlopen en dat deze stappen in de notulen van een bestuursvergadering worden opgenomen. Besturen doen er goed aan het WBTR-Protocol jaarlijks op de agenda van een bestuursvergadering te plaatsen om alsdan te bezien of het protocol nog actueel is of dient te worden aangepast.

**Plaats de WBTR voor 1 juli 2021 op de agenda van de eerstkomende bestuursvergadering en notuleer vervolgens dat het bestuur kennis heeft genomen van de (eisen) van de WBTR en aan de slag gaat met het opstellen van het protocol. Als het bestuur op enig moment algehele overeenstemming heeft over de inhoud van het protocol, dan zet de notulist dat eveneens in de notulen.**

### Actiepunten voor het redigeren van het WBTR-protocol

Pak de **Statuten** en neem die op de navolgende onderdelen door. Noteer deze onderdelen in het protocol zie:

#### “ZWART GEDRUKT”

#### 1. Bestuursmodel en stemrecht:

Meestal is sprake van bestuurders met elk 1 stem, waarbij de voorzitter bij het staken van stemmen een doorslaggevende stem heeft.

Wil je een andere zeggenschap binnen het bestuur (b.v. een Raad van Toezicht of Raad van Commissarissen) dan moeten de statuten worden aangepast. Dergelijke organen zijn vanwege het ontbreken van werknemers en de beperkte financiële belangen niet op erfgoedverenigingen en heemkundekringen van toepassing.

**“Het bestuur heeft de statuten beoordeeld. Iedere bestuurder heeft één stem, waarbij de voorzitter bij staken van de stemmen een doorslaggevende stem heeft. Het bestuur besluit deze stemverhoudingen te handhaven.”** (danwel zoals dat in de statuten staat vermeld!)

**“Omdat de financiële belangen binnen de organisatie beperkt zijn, ziet het bestuur geen aanleiding tot het instellen van een Raad van Toezicht of Raad van Commissarissen.”**

#### 2. Aansprakelijkheid:

In de WBTR draait alles om de (financiële) aansprakelijkheid. Wanbeleid en onbehoorlijk bestuur zijn uit den boze!

Noteer b.v.:

**“De bestuursleden zijn zich bewust van grote belang van een behoorlijke taakvervulling en van het feit dat zij bij financieel wanbeleid, waaronder een faillissement, in privé (hoofdelijk) aansprakelijk gesteld kunnen worden. Om die reden dienen taken naar behoren te worden uitgevoerd, zal schade voorkomen worden, zullen risico's van handelen of nalaten in de bestuursvergaderingen worden besproken, zullen adequate verzekeringen worden afgesloten, zal onderling verantwoording worden afgelegd en zullen de geldstromen en financiën gecontroleerd en bewaakt worden. Om aansprakelijkheid te voorkomen en/of zoveel als mogelijk te beperken, zullen -indien dat noodzakelijk wordt geacht- binnen het bestuur nadere afspraken worden gemaakt.”**

### **3. Het belang van de organisatie staart voorop:**

Noteer b.v.:

**“Niet het eigen belang van een bestuurder en/of zijn persoonlijke en zakelijke belangen staan voorop, maar het belang van de organisaties staat (altijd) voorop. Indien op enig moment sprake is van een schijn van belangenverstrengeling dan wel van een situatie waarbij sprake zou kunnen zijn van overlappende belangen, dient dat in een bestuursvergadering besproken en genotuleerd te worden. Het bestuur besluit of sprake is van een onwenselijke situatie en neemt daarover een besluit.”**

### **4. Een tegenstrijdig belangregeling:**

Noteer b.v.:

**“Indien sprake is van een schijn van belangenverstrengeling dan zal de betreffende bestuurder niet deelnemen aan de beraadslaging en daaropvolgende besluit op de bestuursvergadering.”**

### **5. Regeling begrenzing meervoudig stemrecht:**

Dat één enkele bestuurder meer stemmen heeft dan alle andere bestuurders tezamen komt bij de erfgoedverengingen en heemkundekringen niet voor.

Noteer b.v.:

**“Het is voor een bestuurder niet mogelijk om meer stemmen uit te brengen dan alle andere bestuurders tezamen.”**

### **6. Ontstentenis- en beletregeling:**

Ontstentenis = als sprake is van een bestuurder die stopt.

Belet = als een bestuurder voor langere tijd niet kan besturen (b.v. ziekte)

Zet op papier wat je in dat geval gaat regelen. B.v. als er één bestuurder over is dan zal de vereniging/stichting worden beëindigd en bij de KvK worden uitgeschreven.

Als één bestuurder langer dan 2 maanden afwezig is zullen de andere bestuurder de taken overnemen. Dat is vooral van (groot) belang bij belet door de penningmeester. Daarom is het goed altijd een bestuurder als 2<sup>de</sup> of “schaduw-penningmeester” aan te stellen zodat de voortgang van betalingen en administratie geborgd is.

Noteer b.v.:

**“Het bestuur heeft een ontstentenis- en beletregeling vastgesteld zodat de onderlinge taakuitvoering en (financiële) continuïteit van de organisatie bij het (al dan niet tijdelijk) wegvallen van één of meerdere bestuurders intern wordt opgevangen en wordt geborgd.”**

### **7. Bindende voordracht**

Deze regeling ziet het “bindend voordragen” van een kandidaat-bestuurder door het bestuur van een vereniging. In dat geval kan de ALV de bindende voordracht met 2/3 meerderheid opheffen en blokkeren. De regeling is niet voor stichtingen van toepassing omdat het bestuur zelf een bestuurder benoemd.

Noteer b.v.:

Vereniging:

**“Het bestuur is bekend met de regeling voor bindende voordrachten en zal daarvoor een regeling opstellen.”**

Stichting:

**“Het bestuur is bekend met de regeling voor bindende voordrachten en is van mening dat deze niet op de organisatie van toepassing is.”**

### **8. Raadgevende stem:**

Bestuurders binnen het bestuur en op de Algemene Ledenvergadering een “raadgevende stem” krijgen waarbij zij hun visie op een te nemen besluit kunnen geven. De WBTR bepaalt dat als de bestuurder niet binnen het bestuur en op de ALV wordt gehoord, het besluit ongedaan kan worden gemaakt.

Noteer b.v.:

**“Het bestuur heeft kennis genomen van het belang van een bestuurlijke “raadgevende stem”. Bestuurders worden bij alle besluiten betrokken en geven hun visie en advies zowel binnen het bestuur als ook op de Algemene Ledenvergadering”**

### **9. Ontslag van bestuurders:**

Een bestuurder kan te allen tijde door het bestuur, de Algemene Ledenvergadering en door de rechter worden ontslagen indien sprake is verwaarlozing van de taak, niet nakomen van een vonnis, omstandigheden en “gewichtige redenen” die noodzaken tot ontslag, enz.

Noteer b.v.:

**“De bestuurders zijn zich bewust dat een ingrijpende wijziging van omstandigheden en een onvolledige en onbehoorlijke taakuitoefening een gewichtige reden kunnen vormen voor ontslag.”**